IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 59)**

z dnia 23 lutego 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 59)

23 lutego 2022 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Grabca (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację ministra cyfryzacji na temat stanu otwartych danych w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Andruszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Paweł Zambrzycki** p.o. wicedyrektor Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Janusz Dorożyński** członek zarządu Polskiego Towarzystwa Informatycznego oraz **Radosław Nielek** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magdalena Krzymowska** i **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Witam wszystkich uczestników posiedzenia Komisji, posłów obecnych na sali oraz uczestniczących w posiedzeniu zdalnie. Witam pana ministra Adama Andruszkiewicza oraz panią Annę Gos – dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Witam przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, którzy biorą udział w posiedzeniu zdalnie: pana Pawła Zambrzyckiego z Departamentu Infrastruktury oraz panią Annę Demus i pana Mariusza Stolarza z Departamentu Administracji Publicznej. Witamy także obecnego zdalnie członka zarządu Polskiego Towarzystwa Informatycznego pana Janusza Dorożyńskiego. Na sali mamy doradcę Komisji pana Radosława Nielka. To chyba wszyscy uczestnicy naszego dzisiejszego posiedzenia. Witam państwa serdecznie.

Informuję, że posiedzenie Komisji zwołałem na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu. Będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Paniom i panom posłom, jeśli uczestniczą w posiedzeniu zdalnie, przypominam, że zgłoszenie do zabrania głosu należy wysłać pod adres mejlowy Komisji lub poprzez czat w aplikacji Whereby po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego. Jednocześnie informuję, że posłowie członkowie Komisji obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej.

Przystępujemy teraz do stwierdzenia kworum. Bardzo proszę państwa posłów o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu Komisji. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że mamy kworum.

Stwierdzam też przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia wobec niewniesienia do niego zastrzeżeń.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji ministra cyfryzacji na temat stanu otwartych danych w Polsce. Informację przedstawia sekretarz stanu w KPRM pan minister Adam Andruszkiewicz. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Adam Andruszkiewicz:

Bardzo serdecznie dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, na wstępie chciałbym także podziękować Wysokiej Komisji za możliwość przedstawienia niezwy-

kle dla nas ważnego i miłego tematu – czego nie ukrywam – jakim jest temat otwartych danych w naszym państwie, a to z uwagi na fakt, że jeśli chodzi o otwieranie danych, ten proces, który trwa w Polsce, przebiega niezwykle sprawnie i jest także bardzo dobrze oceniany w skali międzynarodowej, czego potwierdzeniem są chociażby europejskie rankingi. Jako Polska naprawdę szczycimy się wśród swoich europejskich przyjaciół tym, że jesteśmy w ścisłej czołówce liderów. Możemy także być wyznacznikiem pewnej drogi, jeśli chodzi o otwieranie danych, dla najbogatszych i najbardziej rozwiniętych technologicznie państw świata.

Szanowni państwo, jeśli chodzi o stan otwartych danych w Polsce, chciałbym przedstawić go w kilku pozycjach i rzeczywiście zacząć od potwierdzenia słów, które przed chwilą wygłosiłem, czyli odniesienia się właśnie do rankingu Komisji Europejskiej „Open Data Maturity", który jest jakby oceną postępów oraz poziomu dojrzałości krajów europejskich w zakresie otwierania danych publicznych. Tutaj rzeczywiście ciekawy, bardzo pozytywny dla nas *news*, który dość niedawno zresztą publikowaliśmy, że Polska awansowała o kolejne dwa miejsca i obecnie zajmuje czwartą pozycję na 34 oceniane państwa. Wyprzedzają nas tylko Francja, Irlandia i Hiszpania. Nasze osiągnięcia są szczególnie widoczne w kategorii badającej wpływ otwartych danych na wybrane zagadnienia społeczne i gospodarcze, w której osiągnęliśmy stuprocentowy wynik, a także w kategorii dotyczącej dojrzałości portalu dane.gov.pl, który jest naszym repozytorium, bardzo dużym i rozbudowanym, jeśli chodzi o otwarte dane, gdzie zajęliśmy drugie miejsce z wynikiem 97% punktów. Ten sukces jest efektem działań, które prowadziliśmy konsekwentnie przez cały zeszły rok.

Ważnym zadaniem było przygotowanie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, która weszła w życie 8 grudnia 2021 r. Akt ten uregulował w sposób kompleksowy problematykę otwartych danych w Polsce, implementując również do polskiego porządku prawnego dyrektywę w sprawie otwartych danych. Został on również bardzo ciepło przyjęty w polskim parlamencie i poparty przez zdecydowaną większość posłów na Sejm oraz senatorów izby wyższej. Głównym celem nowej ustawy jest zwiększenie podaży otwartych danych i umożliwienie ich ponownego wykorzystywania na większą niż dotychczas skalę. Ustawa wzmacnia rynek oparty na danych, który będzie w większym stopniu zasilany proaktywnie danymi publicznymi dostępnymi za pośrednictwem interfejsu programistycznego aplikacji (API) i w formatach przeznaczonych do odczytu maszynowego. Wspieramy w ten sposób użytkowników profesjonalnych, m.in. programistów i firmy z branży technologii informacyjnej (IT), jak również zastosowanie analityczne danych, w tym *big data*, w badaniach czy w sztucznej inteligencji.

Ustawa wyodrębnia nowe kategorie informacji z sektora publicznego, takie jak dane o wysokiej wartości, których wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami społeczno-ekonomicznymi, dane dynamiczne – podlegające częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym, dane badawcze – wytworzone lub zgromadzone w ramach działalności naukowej finansowanej ze środków publicznych.

Ponadto ustawa reguluje funkcjonowanie sieci pełnomocników do spraw otwartości danych, którzy odpowiadają za poprawę jakości i zwiększenie liczby danych udostępnianych przez instytucje, w których zostali ustanowieni. Pełnomocnicy działali dotychczas w ministerstwach, KPRM oraz Głównym Urzędzie Statystycznym, jednak nowe przepisy umożliwiają ich powoływanie również w innych instytucjach, takich jak jednostki samorządu terytorialnego.

W ustawie wprowadzono szereg rozwiązań mających na celu budowę kompleksowego otoczenia regulacyjnego. Sformułowane zostały m.in. zasady otwartości danych. Opracowano też kompleksową strukturę pojęciową. Umożliwiono stosowanie licencji standardowych oraz wprowadzono możliwość udostępniania do dalszego wykorzystania kodu źródłowego programu komputerowego, który został opracowany w ramach realizacji zadań publicznych. Wprowadzono również jeden organ odwoławczy od decyzji dotyczących przekazania informacji sektora publicznego na wniosek, którym jest minister cyfryzacji.

W ramach nowych rozwiązań przeniesiono do ustawy regulację dotyczącą portalu dane.gov.pl, która dotychczas znajdowała się w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Umieszczono w niej też przepisy dotyczące uchwalania i realizacji programu otwierania danych, który jest naszym głównym dokumentem strategicznym, opracowywanym przez ministra cyfryzacji co siedem lat. Obecnie realizujemy program przyjęty na lata 2021–2027. Program jest skierowany do organów administracji rządowej, jednak na zasadzie dobrowolności i stosowania dobrych praktyk może być również realizowany przez inne podmioty, w szczególności oczywiście samorządy. Uzupełnia on ustawę o otwartych danych o praktyczne i techniczne mechanizmy otwierania danych.

Przechodząc do praktycznych aspektów realizowanej przez nas polityki otwartości danych, chciałbym rozpocząć od kwestii rozbudowy portalu dane.gov.pl, który jest centralnym punktem dostępu do danych udostępnianych przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego oraz sektor prywatny. Na portalu przez nas administrowanym działa obecnie 175 dostawców danych, którzy udostępniają ponad 25 tys. zasobów danych, w tym 438 za pośrednictwem API. Portal danych jest stale rozwijany i dostosowywany do potrzeb użytkowników. Ilustruje to długa lista funkcjonalności wdrożonych w 2021 r., które wymieniliśmy w przekazanej informacji.

Wzorem lat poprzednich dużą część naszych wysiłków kierujemy na bardzo konkretne i praktyczne działania z zakresu edukacji i promocji, budując w ten sposób kompetencje i świadomość problematyki otwartych danych oraz korzyści z realizowanej przez nas polityki. Po raz drugi już zorganizowaliśmy międzynarodową konferencję „The future is data. Przyszłość to dane”. Wzięło w niej udział prawie 1,1 tys. uczestników. W jej programie znalazły się tematy dotyczące m.in. nowych modeli wymiany danych przewidzianych w Data Governance Act, ekosystemu otwartych danych w Polsce, a także znaczenia otwierania i wymiany danych dla rozwoju sztucznej inteligencji oraz nowych technologii. W konferencji udział wzięli przedstawiciele polskiej i unijnej administracji, jak też praktycy i eksperci zajmujący się otwieraniem i wymianą danych, ochroną danych osobowych oraz technologiami cyfrowymi z Polski i krajów europejskich.

Przeprowadziliśmy kampanię internetową o zasobach portalu KRONIK@, której celem było upowszechnienie informacji na temat potencjału cyfrowych zasobów kultury i nauki w naszym państwie oraz korzyści płynących z ich wykorzystywania. Kampania pod hasłem „A jednak się kręci” była realizowana na portalach społecznościowych, takich jak Facebook – na trzech portalach tematycznych oraz w wyszukiwarkach.

Zakończyliśmy rozpoczęte w 2020 r. kursy Akademii Otwartych Danych (AOD). W ramach serii ośmiu bezpłatnych trzymiesięcznych szkoleń dostarczyliśmy 159 uczestnikom – dysponentom danych – zaawansowanej, usystematyzowanej wiedzy na temat otwierania danych publicznych. Nabyli oni umiejętności w zakresie przygotowywania danych w formatach otwartych oraz publikacji danych na portalu dane.gov.pl, a także pozyskali kompetencje miękkie, które są przydatne w wykonywaniu przez nich obowiązków zawodowych związanych z otwieraniem danych publicznych.

We współpracy z Instytutem Rozwoju Miast i Regionów przygotowaliśmy podręcznik dla samorządów na temat zarządzania danymi w miastach. Zawiera on praktyczne wskazówki dla osób i instytucji realizujących politykę otwartości danych lub odpowiedzialnych za budowę zintegrowanego systemu zarządzania danymi w mieście.

W ramach działań edukacyjno-promocyjnych opracowaliśmy dwa raporty. Pierwszy dotyczył wyzwań i perspektyw w udostępnianiu danych sektora prywatnego wraz z rekomendacjami dla administracji rządowej, a drugi był na temat szczególnych kategorii informacji sektora publicznego wprowadzonych przez dyrektywę w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego. Przeprowadziliśmy też dwa badania – na temat wykorzystywania danych w rozwoju inteligentnego rolnictwa wśród producentów rolnych oraz dotyczące udostępniania przez miasta danych dynamicznych za pośrednictwem API.

Tak wygląda zwięzłe podsumowanie działań podjętych przez nas w roku 2021. Pozwolą państwo, że także w krótkich słowach przedstawię teraz, jak wyglądają nasze plany. Będziemy kontynuować realizację celów, jakie wyznaczyliśmy sobie w programie otwartych danych. Chodzi przede wszystkim o zwiększenie liczby danych na portalu.

Planujemy jego dostosowanie do regulacji wynikających z ustawy o otwartych danych w zakresie danych o wysokiej wartości i danych dynamicznych. Wdrożenie tych nowych funkcjonalności pozwoli na zwiększenie wolumenu danych w portalu do ponownego wykorzystywania i łatwiejsze ich wyszukiwanie.

W dalszym ciągu stawiamy też na promocję i edukację. Planujemy przeprowadzenie pilotażowych szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego. Ich celem będzie dostarczenie uczestnikom wiedzy na temat otwierania danych publicznych oraz popularyzacja tematyki otwartych danych. Zorganizujemy także „Datathon", czyli konkurs dotyczący otwierania danych w projekcie „Otwarte dane plus", który będzie promował potencjał danych udostępnianych za pośrednictwem API przez partnerów projektu. To będzie także niezwykle ważna i duża impreza. Odbędzie się też kolejna edycja konferencji „The future is data", jak i konferencja podsumowująca realizację niezwykle ważnego dla państwa polskiego projektu Krajowego Repozytorium Obiektów Nauki i Kultury KRONIK@. Nasze plany obejmą także realizowaną już w internecie kampanię informacyjno-promocyjną, która zachęca do korzystania z danych portalu „Przygarnij API z dane.gov.pl". Kampania jest skierowana do przedsiębiorców korzystających z danych w swoich biznesach i w sposób szczególny promuje dane udostępniane na portalu za pośrednictwem API.

To tyle, panie przewodniczący, skrótowo. Oczywiście jesteśmy gotowi do dyskusji z państwem parlamentarzystami. Na koniec chciałbym jeszcze też z tego miejsca podziękować pani dyrektor Annie Gos, która mi towarzyszy, a która jest głównym autorem wielu naszych sukcesów, które wymieniłem. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Otwieram dyskusję. Pani poseł Paulina Matysiak ma głos. Bardzo proszę.

Poseł Paulina Matysiak (Lewica) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Dzień dobry.

Panie ministrze, chciałabym się dowiedzieć, jak wygląda dostęp do danych o planowanym i rzeczywistym ruchu pociągów. Dodam tutaj tytułem wyjaśnienia, że organizacja systemu kolejowego oraz odpowiedzialność za przygotowanie i realizację rozkładu jazdy są skonstruowane w taki sposób, że odpowiada za nie zarządca infrastruktury. To on wytwarza dane o planowanym ruchu pociągów i ma też dane o ich rzeczywistym ruchu, tak jak analogicznie w przypadku ruchu na drogach za te dane odpowiada Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Tym samym ten podmiot, czyli PKP Polskie Linie Kolejowe, jest źródłem informacji pierwotnych, wiarygodnych i wiążących dla uczestników rynku i ich klientów, w tym pasażerów. Zarządca infrastruktury kolejowej jako jedyny posiada komplet danych, które są utrwalone w postaci elektronicznej, jak też podlegają aktualizacjom w czasie rzeczywistym. Właśnie z tego powodu dane rozkładowe, ruchowe stanowią dane o dużym potencjale ponownego wykorzystania przez interfejsy programistyczne w systemach informacji, planowania podróży i wsparcia pasażera. O to chciałabym się dopytać.

Może też dodam dosyć smutny przykład sprzed kilku lat. W 2017 r. bezpłatna aplikacja Mój Pociąg, która otrzymywała doskonałe oceny użytkowników, została wyłączona właśnie z powodu tego, że PKP PLK nie chciało tych danych udostępnić. Chciało za to dosyć dużych pieniędzy, a dodajmy też, że jest to spółka państwowa, która te dane zbiera na koszt podatnika. Mam więc pytanie o te dane. Najlepsze dane o rozkładzie jazdy i opóźnieniach w czasie rzeczywistym ma właśnie zarządca infrastruktury. Jak wygląda dostęp do tych danych w czasie rzeczywistym? Kto i jak może z nich korzystać? Tutaj poprosiłabym o doprecyzowanie. Być może będę musiała wyjść z posiedzenia Komisji, ale na pewno odpowiedź odsłucham.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję, pani poseł.

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Pani poseł, generalnie część tego pytania z pewnością powinna być skierowana do Ministerstwa Infrastruktury. Niewątpliwie byłby to pomysł, żeby również przedstawicieli MI tutaj zaprosić, byśmy wspólnie o tym podyskutowali. Natomiast na tyle, na ile możemy, postaramy się jako cyfryzacja pani poseł odpowiedzieć.

Pani dyrektor, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Anna Gos:

Bardzo dziękuję za to pytanie – to jest bardzo ważne pytanie, bowiem dane nie tylko kolejowe, ale również dotyczące ogólnie szeroko pojętego transportu są danymi o wysokiej wartości i wysokim potencjale ponownego wykorzystywania. Te dane faktycznie były również omawiane z przedstawicielami na etapie prac legislacyjnych w parlamencie, jeśli chodzi o ustawę o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego. My te zagadnienia oczywiście znamy i wspólnie je analizowaliśmy. Znamy te problemy. Bardzo dziękuję.

Jesteśmy w kontakcie z tymi przedstawicielami. Umówiliśmy się, że będziemy je rozwiązywać po przynajmniej półrocznym obowiązywaniu ustawy o otwartych danych, bowiem ustawa ta wprowadza nowe pojęcia i nowe zasady udostępniania danych dynamicznych. Obejmuje nie tylko spółki Skarbu Państwa, ale również te podmioty, przede wszystkim zaś dane dynamiczne. Jak spotkamy się w pierwszej kolejności z tymi przedstawicielami, którzy zgłaszają problemy, będziemy się oczywiście starali rozmawiać o tym, jak wygląda sytuacja dzisiaj.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Krzysztof Gawkowski.

Poseł Krzysztof Gawkowski (Lewica):

Dzień dobry, panie ministrze.

Chciałem zacząć od tego, że to jest bardzo ciekawy materiał. Gratuluję zebranych informacji, które naprawdę pozwalają ciepło powiedzieć o tym, że polski rząd w ramach cyfryzacji i cyfrowego państwa potrafi się zorganizować. Po drugie, te ciekawe dane powinny też być wykorzystywane, bo pewnie jest kilka elementów, które można byłoby lepiej wykorzystać w kwestii budowania odpowiedzialności państwa za cyfrowe państwo.

Szczególną uwagę chciałem zwrócić na część dotyczącą administracji samorządowej. To jest bardzo ciekawy element związany z aktywnością, którą państwo wykazywali m. in. w ramach przygotowania podręcznika dotyczącego zarządzania danymi w miastach. Chciałbym o coś zapytać, bo piszą państwo trochę później o raportach, które przygotowali w związku z tym. Czy raport dotyczący wyzwań i perspektyw w udostępnianiu danych brał m.in. pod uwagę to, że została wydana ta publikacja podręcznikowa dla samorządów? Próbowałem go znaleźć. Nie mam tego raportu. Nie widziałem go w strukturze otwartej. Czy moglibyśmy liczyć na to, żebyśmy ten raport otrzymali? Byłbym bardzo wdzięczny, gdyby mógł on trafić do poselskich skrzynek mejlowych. To drugi element.

Chciałem panią zapytać, pani dyrektor, jak pani uważa – czy polskie samorządy ewoluują pod względem otwartych danych? Czy to jest coś, co staje się zrozumiałe na poziomie administracji gminnej i powiatowej? Przygotowałem też kilka publikacji trzy, cztery lata temu i to był problem w kwestii zrozumienia takiego kursu budowania otwartych danych, a następnie wykorzystania ich. Czy dzisiaj to jest coś, co zmienia się? Czy takie elementy jak te podręczniki rzeczywiście na to wpływają, czy trochę mielimy mąkę, ale nie ma z tego dobrego chleba? O to chciałem zapytać, o taki poziom już bardziej operacyjny.

Dziękuję, panie ministrze, za to sprawozdanie.

Sekretarz stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz:

Dziękuję, panie pośle, oczywiście i za ciepłe słowa, ale także i za merytoryczne uwagi. Jeśli chodzi o raport, to myślę, że nie będzie problemu, żeby dostarczyć go przez sekretariat Wysokiej Komisji. Tak, przekażemy to sekretariatowi i później państwu posłom zostanie on bezpośrednio doręczony.

A jeśli chodzi o rozwój samorządów i otwartość danych, to proszę panią dyrektor o odpowiedź.

Dyrektor departamentu KPRM Anna Gos:

Jeśli mogę, to dodam, bo było pytanie o to, czy ten raport wpływał na podręcznik, że jesteśmy współautorami podręcznika, natomiast raport opracowaliśmy sami. Głównym celem tego raportu było poznanie tego, w jaki sposób samorządy, a szczególnie duże miasta, są przygotowane właśnie do udostępniania danych dynamicznych po wejściu w życie ustawy o otwartych danych. To jest bardzo ciekawy materiał. Oczywiście przekażemy ten raport. Wszystkie raporty, które powstają w KPRM, są udostępnione w bazie wiedzy na portalu dane.gov.pl. To zarówno *smart farming*, o którym mówił pan minister, jak i wszystkie pozostałe, a jest ich zdecydowanie więcej, tak samo jak i więcej mamy opracowań.

Natomiast jeśli chodzi o postęp samorządów, oczywiście jest postęp, ale w zależności od tego, czy miasto jest większe, czy też mniejsze, więc postępy i przygotowanie do udostępniania danych, a nawet to, w jaki sposób dzisiaj są udostępniane dane, zdecydowanie się różni. Braliśmy również udział w inicjatywie Akademia Miast Przyszłości, gdzie prowadzimy warsztaty dla samorządowców z mniejszych miast, więc również w tym kierunku edukację prowadzimy. Chcielibyśmy również w tym roku przeprowadzić taką akademię otwartych miast dla samorządów. Widać postępy szczególnie na większych portalach samorządowych, takich jak Gdynia czy Gdańsk. Nasz portal, a mówię o punkcie krajowym dane.gov.pl, w sposób automatyczny poprzez *harvester* udostępnia dane, więc to już jest poziom bardziej zaawansowany, gdzie współpracujemy z samorządami.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Czy są inne głosy w dyskusji? Bardzo proszę, mamy jakieś zgłoszenia. Pan Radosław Nielek, ekspert Komisji.

Stały doradca Komisji Radosław Nielek:

Dzień dobry, panie ministrze i pani dyrektor.

Mam dwie sprawy. Po pierwsze, wydaje mi się, że także odnośnie do celu, który nam wszystkim przyświeca, żeby dane faktycznie były otwierane na wszystkich szczeblach, w tym materiale bardzo zabrakło mi docenienia wkładu i wysiłku, które samorządy w tej kwestii podejmują. Wkład i wysiłek samorządów dotyczą na razie dużych miast, ale to też wynika z typu danych, które mają, jak też zasobów, którymi dysponują. Jest to jednym z powodów, dla których faktycznie jesteśmy tak wysoko w rankingu. Trudno bowiem nie docenić takich rozwiązań jak mają Gdynia, Gdańsk, Wrocław czy Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, gdzie mamy w tej chwili prawie 200 zbiorów na piątym poziomie otwartości, czyli myślę, że gdzieś dziesięć razy więcej, niż jest udostępnianych przez rząd w portalu dane.gov.pl.

Pani poseł pytała o dane dotyczące ruchu i rozkładu. To są faktycznie jedne z najbardziej wartościowych danych, które mają zastosowanie w praktyce, bo wszyscy z nas, którzy korzystają z map w swoich smartfonach, w zasadzie korzystają z tego, że miasta udostępniają te dane. Jak popatrzymy na miasta wojewódzkie, to w zasadzie wszystkie udostępniają w otwarty sposób dane dotyczące rozkładów, a mniej więcej połowa z nich udostępnia też dane rzeczywiste, które dotyczą lokalizacji pojazdów w formacie GTFS RT (rozkłady jazdy i lokalizacja przystanków). Na tym tle nieudostępnianie takich danych w formacie otwartym przez PKP wygląda naprawdę bardzo słabo, zwłaszcza że to nie jest bariera techniczna ani finansowa. To jest po prostu tylko i wyłącznie bariera mentalna. Tak brutalnie powiem. Nie ma tam żadnej technologii, która powoduje, że tutaj potrzebny byłby jakiś duży projekt. To w zasadzie w najgorszym razie być może trzy tygodnie pracy po stronie tych, którzy dysponują tymi danymi, więc w tym sensie

to naprawdę wygląda słabo. Wydaje się, że warto byłoby jednak wszędzie tam, gdzie się da, na posiedzeniach Komisji i wszędzie tam, gdzie państwo występują na zewnątrz, doceniać zasoby samorządów i wysiłek, który podejmują po to, żeby te dane udostępniać. To jest jedna moja uwaga.

Druga uwaga dotyczy udostępniania programu czy kodu źródłowego do ponownego wykorzystania. Przy okazji rozmowy na temat ustawy na posiedzeniu Komisji mieliśmy tutaj dyskusję z rządem, która dotyczyła tego, czy ma być to fakultatywne czy obowiązkowe, tzn. czy ma to być decyzja po stronie właściciela kodu, czy zamawiającego ten kod, czy też co do zasady kod ma być traktowany jako otwarte dane, a tylko w szczególnych przypadkach ma być możliwość zamykania. Finalnie stanęło na rozwiązaniu rekomendowanym przez ministerstwo, czyli zostało rozwiązanie fakultatywne co do decyzji dotyczących otwarcia danych i kodu źródłowego do ponownego wykorzystania. W związku z tym mam prośbę – może państwo są w stanie podać przykłady tego, gdzie administracja zdecydowała się na udostępnienie kodu do ponownego wykorzystania, korzystając z tych zapisów.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję.

Bardzo proszę, pan minister.

Dyrektor departamentu KPRM Anna Gos:

Jeżeli chodzi o docenianie wysiłków samorządu, to oczywiście jak najbardziej je doceniamy i współpracujemy. Jeśli zabrakło tego w informacji, to mogę potwierdzić, że doceniamy wysiłki samorządu.

Natomiast jeśli chodzi o kod źródłowy, ustawa obowiązuje od 8 grudnia, a więc to nie jest zbyt dużo czasu. Pozwalamy sobie przeprowadzić taką analizę po dłuższym czasie obowiązywania tej ustawy. Mogę natomiast powiedzieć, że jeśli chodzi o dane.gov.pl, kod źródłowy jest udostępniony do ponownego wykorzystywania. Jest określona licencja i z tego kodu źródłowego można korzystać. To jest portal, którym administruje minister cyfryzacji. Mogę odpowiedzieć z naszej perspektywy, że jest to kod źródłowy udostępniony do ponownego wykorzystywania.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne pytania i głosy w dyskusji? Bardzo proszę, pan poseł Adrian Zandberg.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Chciałbym się przyłączyć do tego apelu. W każdym razie dobrze byłoby to chyba monitorować, ale też może i wysyłać sygnał do innych instytucji, że jest ta możliwość. Nie mamy w polskich instytucjach publicznych odpowiedników elektronicznego systemu poboru opłat (ESPO), o czym z panem ministrem swego czasu rozmawialiśmy, ale w związku z tym to chyba właśnie po stronie cyfryzacji jest to, żeby ten sygnał o możliwości udostępnienia kodu możliwie szeroko rozszedł się po instytucjach publicznych i o to bym apelował.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy to wymaga komentarza? Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz:

Tu jest zgoda w zasadzie. Taki sygnał był wysłany, ale też rozumiemy, że musi być jeszcze mocniej, szerzej – na pewno będziemy to robić.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję za tę deklarację, panie ministrze.

Nie widzę więcej zgłoszeń. W związku z tym zamykam dyskusję. Tym samym wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Zamykam posiedzenie Komisji. Bardzo państwu dziękuję. Dziękuję, panie ministrze. Dziękuję naszym gościom. Do zobaczenia.